

Eduskunnan sivistysvaliokunta

Kuuleminen 24.11.2015

Hallituksen esitys HE1202015 vp eduskunnalle laiksi opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain 12 ja 48 §:n väliaikaisesta muuttamisesta

Hallituksen esityksessä ehdotetaan muutettavaksi opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annettua lakia koskien maahanmuuttajille järjestettävän perusopetukseen valmistavan opetuksen oppilasmäärien laskemista. Lakiesitys ehdotetaan tulevaksi voimaan 1.1.2016 lukien.

Soveltamissäännös 20.9.2015 jälkeen aloitettuun perusopetuksen valmistavaan opetukseen on perusteltua säilyttää esityksessä, jotta opetuksen järjestäjät saavat korvauksen vuonna 2015 toteutettavasta opetuksesta, sillä oppilasmäärä on kasvanut ja edelleen kasvaa ennakoimattomasti.

Kuntaliitto suhtautuu myönteisesti rahoituslain muuttamiseen kiireellisesti. Kuntaliitto pitää tärkeänä maahanmuuttajien perusopetukseen valmistavan opetuksen rahoituksen myöntöperusteiden muuttamista. Rahoituksen tulee kohdistua opetuksen järjestäjille lain tarkoittamalla tavalla niin, että rahoitus kattaa opetuksen järjestäjälle aiheutuneet kustannukset täysimääräisenä.

Esityksen mukaan laskentapäivien ulkopuolinen opetuksen rahoitus määräytyisi niin, että alle 4 kuukauden opetuksen järjestämisestä rahoitusta ei myönnettäisi lainkaan ja vähintään 4 kuukauden ja enintään 8 kuukauden opetuksen järjestämisestä myönnettäisiin 50 % perusopetukseen valmistavaan opetuksen rahoituslain mukaisesta rahoituksesta. Tällöin yli 8 kuukauden opetuksen järjestämisestä myönnettäisiin täysimääräinen oppilaskohtainen rahoitus tilastointipäivän rahoituksen myöntöperusteiden mukaisesti.

Kuntaliitto toteaa, että esitys parantaa nykyistä tilannetta, jossa valtion-osuusrahoitus myönnetään vain laskentapäivien oppilasmäärän perusteella. Lakiesitys on määräaikainen. Kuntaliitto korostaa, että perusopetukseen valmistavan opetuksen rahoituksen riittävyyttä suhteessa opetuksen järjestämisestä aiheutuviin kustannuksiin tulee seurata ja uudelleen arvioida.

Esityksen mukaan valmistavan opetuksen laskentapäivien väliin jääneen opetuksen rahoitus-esitys ei koske oppivelvollisuusiän ylittäneitä oppilaita.

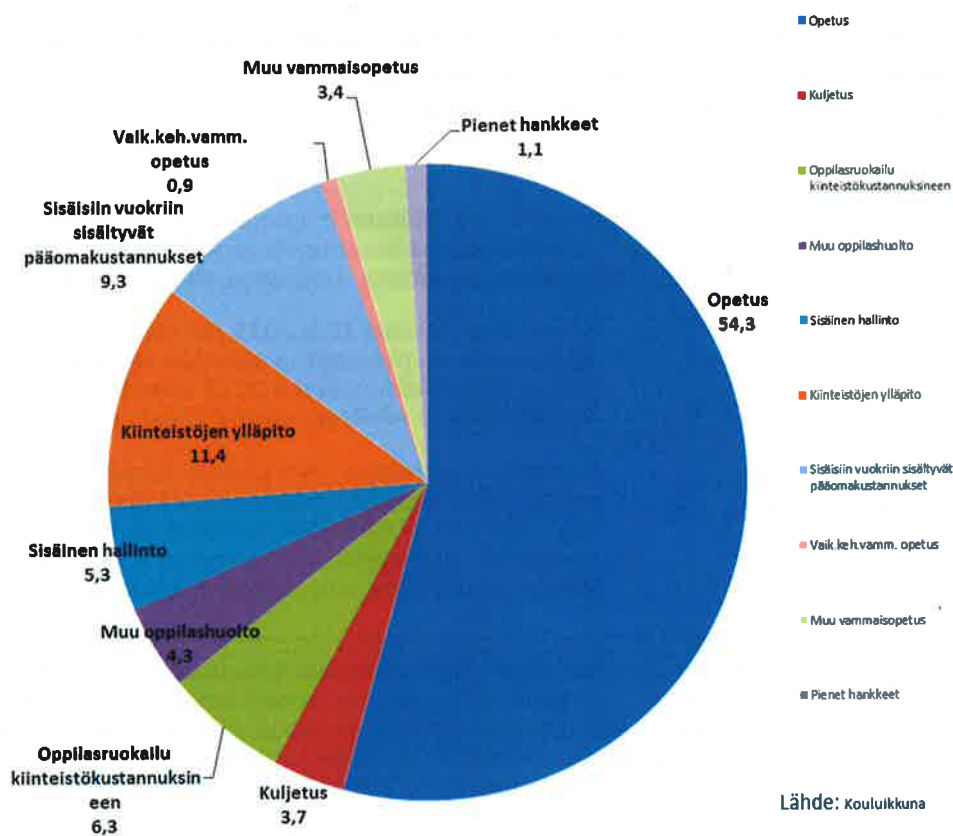
Esityksen voidaan arvioida johtavan yli 16-vuotaiden, oppivelvollisuusiän ylittäneiden oppilaiden jäämiseen perusopetukseen valmistavan koulutuksen ulkopuolelle. Kuntaliitto korostaa, että yli 16-vuotiaiden osalta tulee huomioida tarvittavien tietojen ja taitojen oppimisen mahdollistaminen ja siitä aiheutuvat valtion rahoitustarpeet muissa oppilaitoksissa. On tärkeää, että nuorten kotouttaminen sekä jatko-opintoihin ja työelämään siirtyminen toteutetaan onnistuneesti.

Esityksen kustannusvaikutusarvio perustuu vaikeasti ennakoitaviin opiskelua ja lasten määrää koskeviin arvioihin.

Turvapaikanhakijat tulevat satunnaisesti lukuvuoden kuluessa opetuksen piiriin. Opetuksen järjestämisestä aiheutuu opetuksen järjestäjälle kustannuksia, joista valtaosa on henkilöstökustannuksia. Opetuksen järjestäjän mahdollisuudet vaihtaa opetusryhmän muodostamisesta aiheutuviin henkilöstökustannuksiin oppilasmäärän vähentyessä ovat erittäin vähäiset. On huomioitava myös, että

opetusryhmäkoko valmistavassa opetuksessa voi muuttua useastikin lukuvuoden aikana. Lisäksi erilaiset oppilaan tuen tarpeet sekä ateriat-, kuljetus- ja tarvikkehankinnat sekä mahdolliset tilatarpeet ja hallinnolliset tehtävät lisäävät opetuksen järjestäjien kustannuksia.

Alla on perusopetuksen toimintamenojen jakauma vuonna 2014 (Kuntaliitto: Kouluikkuna).

SUOMEN KUNTALIITTO

Paivi Vaisanen-Haapanen
 Paivi Vaisanen-Haapanen
 erityisasiantuntija